

Uchwała Nr XLIII/359/2009

Rady Miejskiej w Krobi

z dnia 30 listopada 2009 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na 2010 rok**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t. j. z 2001r. Dz. U. Nr 142, poz. 1591; z późn. zm.), oraz art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2007r. Nr 70 poz. 473; z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. W celu przeciwdziałania alkoholizmowi oraz jego skutkom przyjmuje się do realizacji Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie Gminy Krobia na 2010 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Krobi.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik
do uchwały Nr XLIII/359/2009
Rady Miejskiej w Krobi
z dnia 30 listopada 2009 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2010 rok

I. Wstęp

Wśród wielu problemów społecznych występujących w Polsce, jako jeden z czołowych, wysuwają się problemy związane z nadużywaniem alkoholu. Mają one istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin, a ich konsekwencje dotyczą nie tylko osób uzależnionych, ale wpływają też na całą populację.

W obecnej dobie nie zastanawiamy się już, czy warto pomagać osobom, rodzinom i dzieciom dotkniętym problemem alkoholizmu, ale jak to robić szybciej, skuteczniej i efektywniej.

Pomagać to nie tylko minimalizować skutki alkoholizmu, ale pomagać to przede wszystkim zapobiegać, czyli edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, konfliktami, jak skutecznie bez używek rozładowywać napięcia i rodzącą się agresję. Pomagać to również wspierać młodych ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, aby nie było potrzebne „podpieranie się” substancjami uzależniającymi. Uczyć umiejętności mówienia „nie” w sytuacjach, gdy młody człowiek jest poddany presji otoczenia.

Alkoholizm to choroba, która rozwija się latami, niepostrzeżenie. Skutki uzależnień nie ograniczają się jedynie do ograniczeń fizycznych czy psychicznej degradacji samego uzależnionego, one dotyczą wszystkich osób, które żyją, pracują czy przyjaźnią się z uzależnionym.

II. Diagnoza sytuacji

W Polsce w ciągu ostatnich kilkunastu lat wzrosło spożycie alkoholu o ponad 20%, zmieniła się również struktura picia. Mimo, że chętniej pijemy alkohole słabsze, to coraz częściej po nie sięgamy, a wskaźniki spożycia alkoholi mocnych wcale mocno się nie zmieniły.

Zgodnie z danymi GUS w 2007 roku struktura spożycia napojów alkoholowych w procentach w przeliczeniu na 100% alkohol przedstawiała się następująco: wyroby spirytusowe (32,6%), wino i miody pitne (11,6%), piwo (55,8%). Jak pokazują badania przeprowadzone w 2009r. mieszkańcy Gminy Krobica częściej spożywają napoje z niższą zawartością alkoholu (piwo i wino) niż wódkę: piwo (67%), wino i miody pitne (19,6%), wyroby spirytusowe (13,4%). Jest to tendencja korzystna, oczywiście o ile nie wynika jedynie z bezwzględnego wzrostu spożywania piwa. Należy także wziąć pod uwagę fakt, że spożywanie wina w wielu przypadkach nie jest wynikiem ukształtowania takich preferencji, lecz jest uwarunkowane niską ceną „win” rodzimej produkcji.

Skala uzależnienia od alkoholu wśród dorosłych jest dość trudna do określenia, choćby ze względu na fakt że leczeniu z powodu uzależnienia poddana jest niewielka liczba osób – do 15% osób uzależnionych (Cekiera, 1994). Większość danych wskazuje,

że w Polsce jest 3-5 milionów osób nadużywających alkoholu i około 800 tysięcy do miliona uzależnionych (por. Moskalewicz i inni, 1991; Woronowicz, 1993; Cekiera, 1994). Do tej niechlubnej liczby dodać należy osoby żyjące z osobą uzależnioną lub bezpośrednio pod jej wpływem, których jest co najmniej trzy razy tyle (rodziny alkoholików). Dokładne dane dotyczące skali uzależnienia od alkoholu przedstawia poniższa tabela.

	Odsetek w populacji	W Polsce 38,6 mln	W mieście 100 tys. mieszkańców	W mieście 25 tys. mieszkańców	W gminie 10 tys. mieszkańców
liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok.2	ok. 800 tys.	ok. 2 000	ok. 500	ok. 200
dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4	ok. 1,5 mln	ok. 4 000	ok. 1 000	ok. 400
dzieci wychowujący się w rodzinach alkoholików	ok. 4	ok. 1,5 mln	ok. 4 000	ok. 1 000	ok. 400
osoby pijące szkodliwie	5-7	2-2,5 mln	5 000-7 000	1 250-1 750	ok. 500-700

Źródło: Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – dane z 2006 roku.

Niepokojąco przedstawia się również skala zjawiska wśród dzieci i młodzieży. W ciągu ostatnich lat możemy zauważyć obniżenie wieku inicjacji alkoholowej – 50,3% chłopców i 38% dziewcząt po raz pierwszy wypilo wino lub wódkę przed 12 rokiem życia (Fatyga, Rogala-Oblękowska, 2002). Natomiast wśród młodzieży starszej wynik jest jeszcze bardziej zatrważający. Z obszernych badań przeprowadzonych przez Janusza Sierosławskiego wynika, że na 4500 osób z trzecich klas gimnazjalnych i drugich klas ponadgimnazjalnych (14-18 lat ponad 92% ma już za sobą inicjację alkoholową. Ta tendencja dotyczy również dzieci i młodzieży z Gminy Krobia, jako pokazują badania przeprowadzone w 2009r. ponad połowa badanych uczniów miała już swoje pierwsze kontakty z alkoholem w wieku 12 lat i wcześniej.

Według danych Policji w roku 2007 w stanie nietrzeźwym zatrzymano 19 kierujących pojazdami mechanicznymi i 10 kierujących pojazdami nie mechanicznymi, natomiast w 2008 roku pod wpływem alkoholu zatrzymano odpowiednio 12 i 19 kierujących. Ponadto odnotowano 3 kradzieże z włamaniem do obiektów handlowych, gdzie sprawcy znajdowali się pod wpływem alkoholu.

Na terenie wszystkich szkół położonych w Gminie przeprowadzone zostały badania ankietowe dotyczące środków uzależniających, którymi objęci zostali uczniowie klas VI szkół podstawowych, II gimnazjum i I pogimnazjum. Wynika z nich, że wśród dzisiejszych 16-latków nie pije alkoholu zaledwie 39,2% uczniów. Dla porównania prawie połowa dzisiejszych dorosłych mieszkańców Gminy podaje, że nie znało smaku alkoholu przed 18-tym rokiem życia. Potwierdza się więc teza o wzroście zachowań ryzykownych wśród młodzieży. Uczniowie nie tylko piją, ale i upijają się. Pijany już był 3,9% uczniów klasy szóstej, 37,9% gimnazjalistów i 67,1% uczniów szkół pogimnazjalnych. Niepokojąco wygląda także analiza motywów picia. Wielu młodych ludzi sięga po alkohol już nawet nie po to aby się zabawić czy rozerwać, lecz traktując picie jako lekarstwo na problemy

i smutki. Skraca to drogę do uzależnienia, nie daje bowiem możliwości realnego zmierzenia się z problemami.

Według stanu na dzień 8 października 2009 roku do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęły 52 wnioski o podjęcie działań zmierzających do skierowania osób uzależnionych na leczenie odwykowe.

III. Podstawa prawna

Podstawę prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych stanowią:

- ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym, (t.j. Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2007r. Nr 70 poz. 473 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz.1362 z późn. zm.).

IV. Adresaci programu

Program przeznaczony jest dla:

- osób uzależnionych od alkoholu;
- rodzin, dzieci i osób dotkniętych problemem uzależnień;
- przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami dotkniętymi problemem uzależnień (pedagodzy, psychologzy, nauczyciele i szkoły, pracownicy socjalni, kuratorzy rodzinni i społeczni, policjanci, pracownicy służby zdrowia, duchowni);
- wszystkich mieszkańców Gminy Krobia.

V. Cele programu

1. Kierowanie lokalną polityką rozwiązywania problemów alkoholowych służącą zmniejszeniu aktualnych i zapobieganiu nowym problemom alkoholowym.
2. Zwiększanie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin.
3. Zmniejszenie degradacji zdrowotnej, społecznej i ekonomicznej osób oraz rodzin ponoszących skutki nadużywania alkoholu.
4. Promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
5. Działalność wychowawcza i informacyjna w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.
6. Kontrola rynku napojów alkoholowych zwłaszcza w kontekście przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim.

VI. Zadania programu i sposób ich realizacji

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu
  - kontynuowanie działalności Punktu Konsultacyjno-Terapeutycznego dla osób uzależnionych i współuzależnionych,

- prowadzenie programów profilaktycznych,
  - szerokie informowanie społeczeństwa o możliwościach korzystania z pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu, poprzez upowszechnianie materiałów edukacyjnych
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej
    - finansowanie działalności świetlic środowiskowych, opiekuńczo-wychowawczych, których celem jest prowadzenie zajęć o charakterze profilaktycznym, socjoterapeutycznym i wychowawczym,
    - współpraca oraz przepływ informacji pomiędzy instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomocą socjalną, medyczną, prawną, psychologiczną.
  3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci, młodzieży
    - nawiązanie współpracy ze szkołami w celu współuczestniczenia w realizacji programów profilaktycznych,
    - prowadzenie w gazecie lokalnej kampanii edukacyjnej mającej na celu promowanie zdrowego stylu życia,
    - rozwijanie szeroko pojętej profilaktyki polegającej na organizowaniu ogólnodostępnych spotkań na temat uzależnień, współuzależnienie i form pomocy,
  4. Wspomaganie działalności instytucji stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych
    - współpraca z organizacjami zajmującymi się uzależnieniami,
    - wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i organizacji zajmujących się statutowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień,
    - organizowanie dla osób zajmujących się problematyką uzależnień zajęć warsztatowych oraz szkoleń związanych z tą tematyką.

VII. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Komisja jest ciałem inicjującym, opiniującym i nadzorującym wykonanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Regulamin działania Komisji:
  - przygotowanie i przedkładanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
  - bieżąca kontrola zadań wynikających z Gminnego Programu,
  - współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w sferze profilaktyki,
  - organizacja spotkań, szkoleń dla nauczycieli, zajęć profilaktycznych dla dzieci,
  - odbywanie szkoleń w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
  - stałe dyżury informacyjne dla mieszkańców Gminy,
  - prowadzenie rozmów interwencyjno-motywacyjnych z osobami wnioskowanymi o zastosowanie leczenia odwykowego,

- kierowanie osób uzależnionych do Sądu Rejonowego w celu zastosowanie leczenia odwykowego,
- zbieranie dokumentacji przypadków przemocy domowej,
- opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożycia napojów alkoholowych,
- prowadzenie analizy problemów alkoholowych i stanu zasobów w dziedzinie ich rozwiązywania na terenie gminy, wprowadzenie lokalnych inicjatyw,
- rozpatrywanie pism dotyczących problematyki uzależnień i profilaktyki wpływających do Urzędu Gminy,
- Komisja odbywa posiedzenia w miarę potrzeb, jednak nie rzadziej niż jeden raz w miesiącu,
- podjęte postanowienia, decyzje i wnioski Komisja podejmuje zwykle większością głosów w obecności co najmniej połowy składu osobowego Komisji,
- z każdego posiedzenia jest sporządzany protokół.

2. Kontrola podmiotów prowadzących sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych
  - a) kontroli podlegają wszystkie podmioty gospodarcze prowadzące sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych przeznaczonych do Spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży,
  - b) zakres kontroli obejmuje:
    - zgodność prowadzonej sprzedaży napojów alkoholowych z aktualnym zezwoleniem,
    - przestrzeganie warunków zawartych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
    - przestrzeganie warunków, zasad sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określonych przez Radę Miejską,
  - c) kontrola punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych przeprowadzana jest przez co najmniej dwie osoby bez uprzedniego powiadomienia kontrolowanego.
  - d) osoby upoważnione do przeprowadzenia kontroli mają prawo do:
    - wstępu na teren nieruchomości, lokalu lub ich części, gdzie prowadzona jest sprzedaż napojów alkoholowych, w dniach i godzinach prowadzenia działalności,
    - żądanie pisemnych lub ustnych wyjaśnień oraz okazywania zezwoleń,
  - e) czynności kontrolnych dokonuje się w obecności kontrolowanego, osoby zastępującej kontrolowanego lub przez niego zatrudnionej, bądź wyznaczonej.
  - f) przedsiębiorca zobowiązany jest zapewnić warunki i środki niezbędne do sprawowania przeprowadzenia kontroli,
  - g) z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół, który wraz z wnioskiem przekazuje się niezwłocznie do organu wydającego zezwolenia oraz do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
  - h) na podstawie protokołu kontroli organ wydający zezwolenia wzywa przedsiębiorcę do usunięcia stwierdzonych uchybień w wyznaczonym terminie,

a jeżeli mogą one stanowić podstawę do cofnięcia zezwolenia – wszczyna postępowanie w przedmiocie cofnięcia zezwolenia.

3. Zasady wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
  - a) za pracę w Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2010 roku jej członkom przysługuje wynagrodzenie w wysokości:
    - 66 zł brutto za posiedzenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
    - 66 zł brutto za posiedzenie podkomisji interwencyjno-motywacyjnej,
    - 66 zł brutto za przeprowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych;
  - b) wynagrodzenie wypłacane jest każdorazowo na podstawie listy obecności.
4. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nie będący pracownikami Urzędu korzystają z delegacji na takich samych zasadach jak inni pracownicy Urzędu.

VIII. Monitorowanie stanu problemów alkoholowych

Pełnomocnik ds. uzależnień sprawuje na bieżąco nadzór nad realizacją Programu i podejmuje niezbędne działania zmierzające do osiągnięcia celów wyznaczonych w Programie.

Wskaźniki monitoringu:

- liczba osób objętych terapią,
- liczba osób objętych działaniami pomocowymi,
- liczba dzieci, młodzieży i dorosłych objętych działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi,
- liczba osób korzystających z usług Punktu Konsultacyjno-Terapeutycznego,
- liczba kontroli i skontrolowanych punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

IX. Realizacja Programu

1. Koordynację przedsięwzięć związanych z realizacją zadań własnych Gminy z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zawartych w niniejszym programie prowadzi Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Za realizację Programu odpowiadać będą:
  - Burmistrz Krobi,
  - Pełnomocnik ds. uzależnień i współpracy z organizacjami pozarządowymi,
  - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krobi,
  - Posterunek Policji w Krobi,
  - Punkt Konsultacyjno-Terapeutyczny,
  - szkoły na terenie Gminy Krobica.

X. Finansowanie

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są środki finansowe z budżetu Gminy Krobia. Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomani należą do zadań własnych gminy na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Środki finansowe niewykorzystane, a przeznaczone na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przesuwają się jako środki nie wygasające na realizację zadań w roku następnym.

XI. Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Sprawozdanie merytoryczne i finansowe z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przygotowuje Pełnomocnik ds. uzależnień wraz z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i przedstawia Radzie Miejskiej w Krobi do przyjęcia do dnia 31 marca 2011 roku.

Uzasadnienie

do Uchwały Nr XLIII/359/2009

Rady Miejskiej w Krobi

z dnia 30 listopada 2009 r.

w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2010 rok

Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2007r. Nr 70 poz. 473 z późn. zm.) do zadań własnych gmin należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

Ustawa wymienia szczegółowe zadania, których realizacja powinna być prowadzona zgodnie z art.4.1 w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalanego corocznie przez Radę Gminy. W szczególności zadania te obejmują:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży,
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13.1 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Przyjęcie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy powinno w istotny sposób przyczynić się do wdrażania działań profilaktycznych i leczniczych, a co za tym idzie do złagodzenia problemów spowodowanych nadużywaniem alkoholu.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest zasadne.

Sporządziła:
Barbara Nadstawek